

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Dariny Ličkovej v právnej veci žalobcu: **JUDr. P.L.**, správca konkurznej podstaty úpadcu D., a.s., R., B., IČO: X. proti žalovanému: **L.F.**, so sídlom podnikania D., M., IČO: X., **o zaplatenie 239 760,-- Sk istiny s príslušenstvom**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne 28. júna 2005 č.k. 10 Cb 317/00-199, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 28. júna 2005, č. k. 10 Cb/317/00-199 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozhodnutím zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáha zaplatenia 239 760,-- Sk so 17,6 % ročným úrokom z omeškania od 1. novembra 1999 do zaplatenia a náhradu trovy konania v sume 9 488,-- Sk.

Súd prvého stupňa rozhodol tak s nasledovným odôvodnením. Žalobca uzavrel 28. augusta 1998 so žalovaným poisťňu zmluvu č. 280000622, prílohu k poisťnej zmluve č.1 z 28. augusta 1998 a interný dodatok č. 2 na poisťný produkt č.263, ale aj na produkt č. 260

pre poistenie zodpovednosti dopravcu za škodu v medzinárodnej cestnej preprave, s účinnosťou od 28. augusta 1998 na neurčito, s ročným poistným vo výške 15 750,-- Sk. Bola uplatnená zľava vo výške 10% v dodatku poistnej zmluvy č. 2 „Dopravné leto 98“ na 14 148,-- Sk. Táto príloha je neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy č. 280 000 622. Žalovaný splnil svoju zmluvnú povinnosť a riadne nahlásil žalobcovi poistnú udalosť. Nesúhlasil so stanoviskom žalobcu zo 14. septembra 1999, že žalovanému nevznikol nárok na poistné plnenie, nakoľko malo dôjsť k strate zásielky. Poukázal na zmluvné dojednanie zo dňa 31. augusta 1998, že z poistenia zo zodpovednosti za škodu má poistený (fyzická alebo právnická osoba) právo, aby poistiteľ za neho nahradil škodu vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo so vzťahom poistného bližšie označeným v poistnej zmluve, na zdraví alebo usmrtení, poškodením, zničením alebo stratou vecí, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu v čase trvania poistenia. V čl. VIII. všeobecných poistných podmienok 13Z201 (špecifická časť 2) je vymedzená poistná udalosť, ktorú definuje tak, že je to vznik povinnosti poisteného nahradit' vzniknutú škodu, ak škoda a jej príčina vznikla v dobe trvania poistenia stratou, odcudzením, zničením, alebo poškodením prepravovanej zásielky, vrátane škôd vyplývajúcich zo špeciálnych dojednaní uvedených v nákladnom liste CMR, za ktoré poistený zapovedá podľa dohovoru CMR. Aj zo všeobecných podmienok žalobcu jednoznačne vyplýva, že poistnou udalosťou je strata, prípadne zničenie alebo poškodenie prepravovanej zásielky. Preto nemôže žalovaný zodpovedať za tú skutočnosť, že pri dopravnej nehode tovar aj s motorovým vozidlom Avia 30 ŠPZ PU 724 AB zostal utopený v koryte rieky Neretvy. Tiež z definície poistnej zmluvy a § 788 Občianskeho zákonníka vyplýva, že žalobca ako poistiteľ sa zaväzuje poskytnúť plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená. Náhodná udalosť nastala dňa 30. októbra 1998, ktorá je riadne zdokumentovaná a riadne ohlásená. Ďalej bolo preukázané, že dopravná nehoda, ktorá sa stala na ceste N 17 medzi obcami Jablonica a Jaseň (Mostár) v republike Bosna a Hercegovina bola riadne vyšetrená príslušným odborom polície v Mostare a včas oznámená žalobcovi. Žalobca zaplatil z poistnej udalosti. č. 205 000 1988 dňa 20. júla 1999 poškodenému B., spol. s r.o.A.B., IČO: 35 687 703 plnenie vo výške 239 760,-- Sk. Svedeckou výpoveďou O.B. bolo zistené, že žalovaný so žalobcom uzatvorili 31. augusta 1998 poistnú zmluvu aj na produkt č. 260, ktorá je súčasťou zmluvy a podpisuje ju len poistník teda žalovaný. Poistné zmluvy boli uzatvorené navzájom na všetky riziká týkajúce sa zahraničnej cestnej prepravy tovaru, teda aj na stratu tovaru pri prevoze do zahraničia. Preto žalobu na zaplatenie poistnej udalosti ako nedôvodne podanú zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnosť žalovaného v konaní.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a k nesprávnemu právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O. s. p.). Uviedol, že sa snažil vysvetliť súdu rozdiel medzi poistnými produktmi č. 260 a č. 263 spoločnosti D., a.s., B.. V odôvodnení svojho rozsudku súd naďalej viackrát tvrdí, že žalobca uzavrel so žalovaným poistnú zmluvu na poistný produkt č. 260, čo nie je pravda. To, že si súd zamieňa tieto dva poistné produkty má rozhodujúci vplyv na zistenie obsahu poistnej zmluvy, a tým aj predmetu a rozsahu poistenia a v konečnom dôsledku na priznanie regresného nároku žalobcu voči žalovanému. Poistná zmluva č. 280 000 622 v čl. 4 bod 1 jasne hovorí, že poistenie podľa tejto zmluvy sa okrem iného nevzťahuje na zodpovednosť za škodu spôsobenú stratou zásielky. Od stanoveného rozsahu poistenia sa potom odvíja aj sadzba poistného. Ak by sa dojednalo poistenie aj na poistný produkt č. 260, tak by došlo k rozšíreniu rozsahu poistenia a nevyhnutne by musela sa zvýšiť aj pôvodne stanovená sadzba poistného. Vzhľadom na charakteristické vlastnosti produktov č. 263 a č. 260 a vzájomnú odlišnosť, nie je možné navzájom kombinovať poistnú zmluvu na produkt č. 263 s dodatkom na produkt č. 260. Tieto dva poistné produkty poistujú úplne odlišnú zodpovednosť za škodu (produkt č. 260 sa týka všeobecnej zodpovednosti za škodu spôsobenú na území SR) a nie je možné ich spájať v jednej poistnej zmluve. Navyiac zmluvné dojednanie na produkt č. 260 je podpísané iba jednou stranou. Úpadca toto zmluvné dojednanie nikdy nepodpísal. Medzi stranami nebolo sporné to, že došlo k strate zásielky ale to, či sa zmluva žalovaného č. 280 000 622 vzťahuje aj na stratu zásielky. Predmetná zmluva sa na stratu zásielky nikdy nevzťahovala a ani sa vzťahovať nemala. V konaní bolo preukázané, že žalovaný spôsobil škodu, za ktorú je zodpovedný. Sú teda dané predpoklady pre regresný nárok poisťovne v zmysle § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo napokon žalovaný ani nepopiera. Má za to, že bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný nebol pre tento prípad poistený, a teda je právne aj morálne odôvodnený záver, aby túto škodu v súlade s návrhom žalobcovi nahradil. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, žalobe v plnom rozsahu vyhovel a priznal celú náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v medziach odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V prejednávanej veci žalobca žiada od žalovaného zaplata peňažnej pohľadávky v sume 239 760,-- Sk s poukazom na ustanovenie § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka a článok 17 CMR (Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave).

Podľa § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenú poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poistiteľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poistiteľ poskytol.

Uvedeným ustanovením je upravený postih proti osobe, ktorá svojim konaním spôsobila škodu na poistenom majetku, pričom za túto škodu zodpovedá podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Žalovaný nepoprel vznik poistnej udalosti 3. októbra 1998, a to vznik škody na prepravovanej zásielke v dôsledku dopravnej nehody a svoju zodpovednosť za vzniknutú škodu. Od počiatku však namietal, že pre prípad uvedenej poistnej udalosti mal s úpadcom uzavretú poistnú zmluvu č. 2800000622, z ktorej mu vzniklo právo na poistné plnenie, aby z neho žalobca nahradil poškodenému vzniknutú škodu.

Medzi účastníkmi konania zostalo sporné, či uvedená poistná udalosť bola predmetom poistnej zmluvy č. 2800000622. Žalobca tvrdil, že predmetom poistnej zmluvy nie je zodpovednosť za škodu spôsobenú stratou zásielky.

Odvolaací súd v záujme zistenia skutkového stavu preskúmal dôkazné prostriedky, ktoré sa nachádzali v súdnom spise Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 63 Cb 63/1999 v právnej veci žalobcu B., s.r.o., B. proti žalovanému D., a.s., B., o zaplata 3 560 240,-- Sk s prísl.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný ako dopravca spôsobil dopravnú nehodu 3. októbra 1998, ktorá sa stala počas prepravy tovaru (elektromotory) odosielateľa obchodnej spoločnosti B., s.r.o., B. z Bratislavy pre príjemcu do Mostaru v Bosne a Hercegovine. Došlo k utopeniu motorového vozidla s nákladom. Za prítomnosti konateľa vlastníka tovaru (A.B.) a policajného komisára z Mostaru bolo zistené, že pre neprístupnosť terénu nebolo možné vyloviť kamión s nákladom zo dna jazera Salakovac (z hĺbky asi 20 m). Potápači prezreli miesto pod vodou, potvrdili existenciu potopeného kamióna a tovaru. Boli vylovené len 4 elektromotory.

Z uvedeného je nepochybné, že pri dopravnej nehode nedošlo k strate prepravovaného tovaru. Tento sa nachádza na určitom známom mieste, iba sa dospelo k záveru o nemožnosti

jeho vylovenia. Podľa názoru odvolacieho súdu táto skutočnosť potom znamená, že tovar sa úplne znehodnotil. Úpadca poistnú udalosť zaregistroval ako poškodenie tovaru, ako to oznámil poškodenému B., s.r.o., B. v prípise z 12. októbra 1998 (o prijíme oznámenej poistnej udalosti). V tomto prípise požadoval od poškodeného predložiť medzinárodnú faktúru a jednotný colný doklad s uvedením účelu, aby mohol prísť k likvidácii tejto poistnej udalosti. Teda nie ako stratu zásielky počas prepravy. Až v likvidačnej správe zo 14. júla 1999 (č.l. 37) uvádza, že z 1 000 ks vznikla škoda stratou 999 kusov. Ďalej v správe je uvedené, že znaleckým posudkom č. 3/99 bola zistená hodnota v čase vzniku poistnej udalosti v sume 300/1ks. Jeden kus bol odobratý colnicou Bratislava ako vzorka.

Poistnou zmluvou č. 280 000 622 z 28. augusta 1998 účastníci konania nevyhlúčili poistenie zodpovednosti za škodu z dôvodu úplného poškodenia (znehodnotenia) prepravovaného tovaru, a preto uvedená poistná udalosť bola predmetom poistenia zodpovednosti dopravcu za škodu v medzinárodnej cestnej nákladnej preprave.

Z uvedeného dôvodu je bezpredmetné, aby sa odvolací súd ďalej zaoberal otázkou, či predmetom poistenia z poistnej zmluvy č. 2800000622 medzi účastníkmi konania bola zodpovednosť za škodu spôsobenú úplnou alebo čiastočnou stratou zásielky.

Medzi účastníkmi nie je sporné, že poistná udalosť sa stala v dobe trvania poistenia a že za ňu je zodpovedný žalovaný. Zodpovednosť žalovaného vyplýva z rozhodnutia Občianskeho súdu pre priestupky Mostar zo 4. októbra 1998. Tiež nie je sporné, že žalovaný v súvislosti so vznikom poistnej udalosti splnil voči úpadcovi svoje povinnosti vyplývajúce z článku 3 poistnej zmluvy č. 2800000622. Žalovanému preto vzniklo právo, aby poistiteľ, (úpadca) za neho poškodenému nahradil vzniknutú škodu.

Žalobcovi potom nevzniklo právo voči žalovanému na peňažné plnenie ako postihový nárok v zmysle § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak súd prvého stupňa žalobu zamietol ako podanú bez právneho dôvodu, rozhodol vecne správne. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Úspešnému žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, a preto mu ich náhradu nepriznal (§ 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 27. novembra 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.